

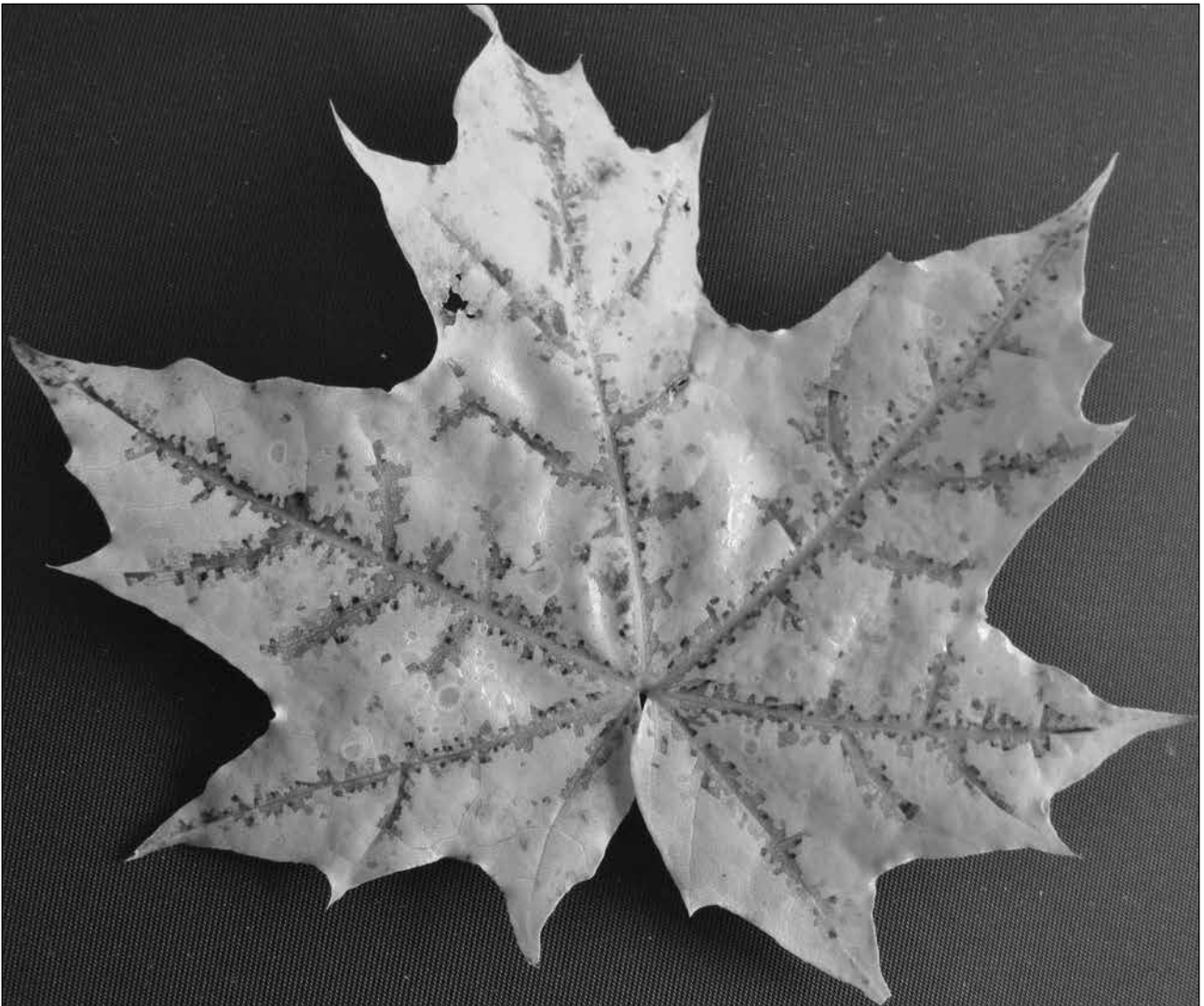
Månadsmytt

SENIORERNA

Karlskoga

Nr 8 – November 2015

Årgång 31

Så här vackert kan ett lönnlöv på marken vara. Foto: Birgitta Hede.

**Läs om
Barndoms-
minnen
från Bräcke
på sidan 10**

**Bengt Aldén
om affärer
i Karlskoga
Läs på
sidan 12-13**

**Gillar du
julnötter?
Lös dem
på
sidan 16**

Almanackan

(Sparas till nästa nummer av Månadsnytt)

Manusstopp för nästa nummer av Månadsnytt fredagen den 15 januari kl. 16.00.

Distribution fredagen den 29 januari.

Fredag 11 december kl. 14.30

OBS! Dag och plats.

Vetgiriga Veteraner Rävåskyrkan.

Besök av **Karlskoga Lucia med tärnor.**

Hans Jonsson – Dikter.

Anmälan till exp. tel. 302 40 senast torsdag

10 december kl. 11.30.

Måndag 14 december kl. 14.00

Träffen. Stickkafé.

Tisdag 12 januari kl. 14.30

Månadsmöte. Solbringens matsal.

Jerker Oskarsson spelar och sjunger.

Anmälan till exp. tel. 302 40 senast måndag

11 januari kl. 11.30.

Måndag 18 januari kl. 14.00

Träffen. Stickkafé.

Tisdag 26 januari kl. 14.30

Vetgiriga Veteraner. Solbringens matsal.

Kerttu Queiroz – Flyktingmottagning, den lokala processen. Anmälan till exp. tel. 302 40 senast måndag 25 januari kl. 11.30.

Vi hälsar följande ny medlem välkommen

Gunvor Andersson, Sandviksvägen 9 C

Juluppehåll

Expeditionen håller stängt fr.o.m. 16 december och öppnar igen den 7 januari.

SPF Seniorerna Karlskoga håller

ÅRSMÖTE

Tisdag 9 februari kl 14.30

i Solbringens matsal.

Mer om programmet i Januarinumret.

Anmälan senast måndag 8 februari

kl. 11.30 till exp. tel 302 40

eller e-post spfkarlskoga@telia.com.

Manusstopp och utdelning 2016

Nr	Manusstopp	Utdelning
1	15 januari	29 januari
2	12 februari	26 februari
3	11 mars	31 mars
4	15 april	29 april
5	12 augusti	26 augusti
6	16 september	30 september
7	14 oktober	28 oktober
8	11 november	25 november

Observera avvikelserna för nr 3 på grund av påsken. Utdelning direkt efter påsk.

Mer info om ändrat manusstopp på sidan 14.

Våra arrangemang sker i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan

Ansvarig utgivare:
Redaktionskommitté:

Siv Kanon, tel 513 57. E-post: siv-kanon@spray.se
Birgitta Hede, tel 536 02. E-post: birgitta.hede@bahnhof.se
Jan-Olof Forsling och Majken Lasson. E-post: m-nytt@spfkarlskoga.se

Annonser:
Kansli och expedition:

Per Aspeli, tel 537 81. E-post: per.aspeli@outlook.com
SPF, Solbringens 80, Loviselundsvägen 73, 691 83 Karlskoga. Tel 302 40.
E-post: spfkarlskoga@telia.com Öppen måndag, tisdag, torsdag och fredag kl. 10-12.

Föreningens ordförande:
Föreningens sekreterare:
Föreningens kassör:
Föreningens hemsida:
Föreningens PlusGiro:
Föreningens Bankgiro:
Tryckning:

Siv Kanon, tel 513 57. E-post: siv-kanon@spray.se
Lena Kinell, tel 557 57. E-post: lenakinell@gmail.com
Leila Raudsaar, tel 181 01. E-post: leila@raudsaar.com
www.spfkarlskoga.se E-post: christer@lasson.st
94 41 25-4
5715-5640
Karlskoga Grafiska, tel 300 53. E-post: grafiska@telia.com

Ordföranden har ordet

Vad ett år går fort. Så var det åter dags för influensasprutan. I vårt landsting får alla som fyllt 65 år eller har en svår sjukdom gratis vaccinering. Det gäller tyvärr inte överallt.

SPF och PRO har gjort gemensam sak och kräver att alla landsting skall erbjuda gratis vaccinering. Men de kräver också gratis vaccinering mot lunginflammation och bältros. Det skulle ge många äldre ökad trygghet, bättre livskvalitet och framför allt färre sjukdomsfall hävdar SPF Seniorernas ordförande Christina Rogestam. Det skulle innebära en betydande samhällsvinst i form av minskade vårdkostnader. Vården har stor brist på både läkare och sjuksköterskor.

Från Studieförbundet Vuxenskolan besökte Björn Brunnberg (avd. chef Örebro) vår styrelse för att informera om vad de har att erbjuda oss som samarbetspartner. Björn talade också om vilka andra uppdrag de har, bland annat flyktingars utbildning i främst svenska för invandrare. Bland flyktingarna finns många utbildade läkare och sjuksköterskor som efter intensivkurs i svenska snart kan vara ute i arbetslivet.

Som pensionär har man rätt att söka bostadsbidrag, så kallad särskilt bostadstillägg för pensionärer. Men allt för många har ett lägre bidrag än de har rätt till enligt Pensionsmyndigheten. Totalt 2461 pensionärer i Örebro län kan ha rätt till ett högre bidrag. Vad kan det bero på att man har lägre bidrag än man har rätt till? Förmodligen har man inte känt till att man själv måste anmäla att man fått en hyreshöjning. Det kan man göra via dator till www.pensionsmyndigheten Har man inte tillgång till dator ringer man till kundservice, 077-177 67 76.

Så stor del av som 90 % av svenska folket över 12 år har tillgång till dator i hemmet, men det är ändå 850 000 personer som inte använder dator. Många av pensionärerna som inte har tillgång till dator eller inte använder dator är mycket bekymrade. Vad händer när man skall betala sina räkningar om eller när inte bank- eller postgiro längre finns som möjlighet? Att gå till bank och betala går inte. De flesta banker tar inte emot pengar och fler och fler banker som fortfarande tar emot pengar tänker stänga kontoren. Handelsbanken stänger ner kontanthantering på ett 70-tal kontor. Att betala sina räkningar hos ombud kostar över 100 kr per räkning. Flera vårdcentraler i landet har nekat att

ta emot kontanter. Det blev en domstolssak. Resultatet blev att vården inte får vägra kontanter, det slog högsta förvaltningsdomstolen fast. Vi förstår att det där med kontanthantering är på väg att försvinna. Men varför inte skynda långsamt så att alla är med på taget.

Det finns en del fördelar med att kontanter försvinner. Rånrisken minskar. Men samtidigt ökar kortbedrägerierna och andra bedrägerier som har med datorer att göra.

SPF Seniorerna Karlskoga har i detta nummer av Månadsnytt en förfrågan om det finns personer som vill lära sig lite mer avancerad datakunskap. Vi har också möjlighet att starta en kör. Vi har en körledare men ännu inte kördeltagare. Vi tar gärna emot fler förfrågningar om aktiviteter, sedan undersöker vi vad det finns för möjligheter att starta studiecirkel, då i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan.

I länet har SPF Seniorerna arbetat med pensionärernas mat, äldrevårdsplanering m.m. Vad ska vi arbeta med framåt? Kanske behövs mer om bedrägerier mot äldre eller kanske mer om fallolyckor? Har ni idéer eller önskemål så hör av er till expeditionen.

Siv Kanon

Vetgiriga veteraner

**Fredagen den 11 december kl 14.30
i Rävåskyrkan.**

OBS veckodag och plats!

Program:

**Besök av Karlskoga Lucia
med tärnor.**

Hans Jonsson läser dikter.

Kaffedrickning och sedvanlig samvaro.
Anmälan senast torsdagen den 10 december kl. 11.30 till exp. tel 302 40 eller e-post spfkarlskoga@telia.com.

Välkommen till en SPF-tradition!

*Gunnel Ringman
Sten-Åke Bengtsson*

Tankar i tiden

I en tid av krig och människor på flykt är det svårt att i tankarna bo och förbereda sig på den traditionella jul man är van vid.

Tankarna är invaderade av tunga TV-reportage där man följer människor, som vandrat miltals för att söka trygghet. De trängs i väntsalar, på perronger, i tält och på tåg och båtar. Nästan allt har de fått lämna, med sig har de bara det mest nödvändiga i en påse eller väska.

Förstår vi? Hur är det att lämna sitt hem och sitt land och fly undan krig till ett okänt land och en okänd framtid?

Alla har vi ett livslopp att fullborda och livet är viktigt. En gåva! Frihet och fred är nödvändigt för att leva det och utvecklas. Tillsammans lägger vi ett livspussel, där varje bit är nödvändig, för att det ska bli helt. Och vi har rätt att känna glädje.

Många dagar kan vara fyllda av tacksamhet över hur bra vi har det. Och det är lätt att bli van vid hälsa, mat, hem, arbete, anhöriga och vänner, frid och fred, för så bra kan det vara.

Tacksamheten får inte vara konjunkturbestämmd, eller låst till det materiella, den måste bygga på något mer bestående, på livets mening och mål.

Tomas Tranströmer skriver i sin dikt Romanska bågar: "Skäms inte över att du är människa, var stolt. Inne i dig öppnar sig valv efter valv oändligt."

Vi får söka lite längre in i själens landskap. Glädje och lovsång kommer inifrån. Det påminns vi om i juletid.

Därför firar vi jul, dels för att som stjärntydarna uppleva stjärnan i Öster, men också för att som de ge varandra av vår tid och kanske också gåvor.

Det blir en eftertankens julmånad, som kan leda fram till dubbel glädje, när Människan får stå i centrum. Vi får ta vara på Livet och Tiden och trots allt önska varandra en God jul och framför allt Ett Gott Nytt År! I fredens och fridens tecken.

*När vintermörkret kring oss står,
då gryr på nytt vårt kyrkoår,
med nåd och tröst från världens ljus,
från konungen av Davids hus.*

*Idag densamme som i går,
han bryter bojor, helar sår.
Mot själens armod, folkens nöd
han bjuder världen livets bröd.*

*Han kallar oss till helig strid
mot mörkrets makt, för ljus och frid.
Säll den hans mening följa vill,
ty honom hör Guds rike till.*

Psalm 421 vers 1,2,4

Monica Albertus

Vilka var de tre vise männen?

Deras namn var Melchior, Baltazar och Caspar, men det talas ibland om en fjärde och han hette Artaban.

Kungarna representerade människolivets olika åldrar och hela den då kända jordkretsen, Afrika, Asien och Europa.

Melchior var den som bar fram guld. En gammal man vars namn betydde "ljusets kung". Han var arab och enligt vissa traditioner just kung av Saba, ättling till Noas son Sem och därför representant för semiterna.

Baltazar betyder "skattens herre" i mannaålder. Han bar fram myrran, begravningskryddan, som en profetia om Jesu lidande och död.

Caspar betyder "glans" och var en yngling. Enligt traditionen bara 15 år gammal. Han bar fram rökelsen, som en hyllning till Jesu gudomlighet.

Caspar och Baltazar representerade Hams och Jafets ättlingar, alltså afrikanerna och européerna. Enligt vissa traditioner var Baltazar afrikan och Caspar europé, enligt andra tvärtom.

Rökelsen som sakta, slingrande stiger, berättar att barnet hör ihop med Gud, att barnet är Gud.

Guldet är tecknet för en kung, den som har makten i himlen.

Myrran hör till kärleken och kan ge smärtlindring, en gåva till människan Jesus.

Minijulbord

i 39:ans Café

14-18 dec.

kl. 12-14

100 kr

inkl. dryck

Meny:

- Skinka -
- Bosses gravade lax -
- Olika sillsorter -
- Ägghalvor med räkor -
- Bosses sillsallad -
- Ostar -

(Anette & Kenneths
specialköttbullar)

- Potatis -
- Rödkål -
- Prinskorv -
- Bosses Janssons frestelse -

Köksmästare Bo Karlsson
för en lite godare jul!

Svenska kyrkan

KARLSKOGA FÖRSAMLING

Äldreomsorgsplanering - långsiktig plan krävs

Onsdagen den 21 oktober hade SPF Seniorerna i Karlskoga bjudit in lokalpolitikerna för att höra deras synpunkter på äldreomsorgen i framtiden.

Anledningen var att Ulf Grell, SPF:s distriktsordförande i Örebro, skulle presentera den utredning som han gjort rörande äldreomsorgsplaneringen i Örebroregionens 12 kommuner. Han hälsades varmt välkommen.

Ulf Grell, SPF:s distriktsordförande i Örebro. Hans projekt i Region Örebro 12 kommuner innebär en aktningvärd insats till nytta för oss pensionärer.

Projektet startade med att Ulf diskuterat med representanter för föreningarnas KPR-ledamöter och därefter hade positiva och konstruktiva överläggningar med samtliga kommuners kommunstyrelseordförande, socialnämndsordförande och socialchefer. Alla var positiva till projektet. Underlag har han fått från kommunernas hemsidor och dessutom material från socialstyrelsen och SKL.

Antalet pensionärer i vårt län kommer att om 15 år ha ökat med närmare 10 000, vilket kommer att kräva ökade resurser.

SPF hade tidigare begärt att få ta del av kommunernas långsiktiga planer för äldreomsorgen. Det visade sig att ingen av kommunerna hade någon sådan, berättade Ulf Grell. En kommun hade en sådan med den sträckte sig bara två år framåt i tiden. Vi skulle helst se att man hade planer som sträckte sig minst till år 2025, helst till 2030.

Äldreomsorgen kräver resurser av många slag. Det gäller främst ekonomi och tillgång på utbildad personal och kompetensutveckling för den. Att ordna olika boendeformer kräver tid. Hemtjänst och matservice måste fungera. Och hela organisationen för äldreomsorg måste genomsyras av en värdegrund.

Ulf Grell visade ett urval av alla de tabeller som belyser verksamheten under år 2013. En av dessa visade långa väntetider till särskilt boende där vår kommun inte låg så bra till, men Ingegerd Bennysson kunde tala om att sedan det nya vårdboendet byggdes på Skrantahöjden så finns det inte längre någon kö så länge man inte har speciella önskemål.

Ulf berättade att Hallsberg och Lekeberg ligger långt framme med att ta fram en långsiktig plan för äldreomsorgen. Något besked om när vår kommun skulle kunna ha en sådan kunde Ingegerd Bennysson inte ge. Margareta Karlsson, som är intresserad av pensionärernas situation, hoppades att pensionärernas åsikter får framföras i pensionärsrådet när en äldreomsorgsplan tas fram.

Ingegerd Bennysson (s), socialnämndens ordförande, till höger i bild deltog flitigt i den efterföljande frågestunden. Detta gjorde även Agneta Wästbjörk (m) till vänster.

Ulf:s framställning följdes av en frågestund. Han avtackades med en varm applåd.

Jan-Olof Forsling
ersättare i KPR

Vi finns när du
behöver oss

Du får hjälp med allt som rör en stilfull och
värdig begravning.

Vi hjälper dig fylla i Vita Arkivet, välja grav-
sten och teckna begravningsförsäkring.

Hembesök • Jour dygnet runt

Värmlandsvägen 2, Karlskoga
Tel. 0586-534 10

Varmt välkommen!

FONUS

fonus.se

Vi gör din värld tryggare!

Skilsmässa – Samboavtal – Testamente – Äktenskapsförord

Livet är fullt av stora livsavgörande händelser. Du gifter
dig, du blir förälder, ni separerar, någon nära dör, du
flyttar ihop med någon du älskar är bara några exempel.

Vi hjälper dig att undvika de vanligaste juridiska fallgro-
parna redan innan de sker. Låt oss ta hand om ditt tes-
tamente, äktenskapsförord, arvskifte, bodelning, sam-
boavtal, gåvobrev m m, så kan du koncentrera dig på
ditt nya liv, kärleken, minnena, barnen och romantiken.

Familjens jurist, Värmlandsvägen 2, Karlskoga.
Tel. 0586-534 40

Sveriges största juristbyrå inom familjejuridik
– din hjälp vid livets stora händelser.

 Familjens jurist

www.familjensjurist.se

Ett julbord behöver inte kosta skjortan . . .

Prismas Julmeny Vecka 48-51

Julbuffé

Torsdag & fredag 11:30-14:30
120:- exkl dryck

Julbord

350:- exkl. dryck
Minst 15 pers endast på beställning
Föreningspris 290:- exkl. dryck
Barn, halva priset!

Boka nu: 070-68 315 90

PRISMA

Terrassen, Nya Folkets Hus • www.prisma-kg.se

**Allt under
ett tak!**

Öppet alla dagar 8-22

Telefon 676 70

www.maxikarlskoga.se

MAXI
ICA STORMARKNAD
KARLSKOGA

SPF har planerat följande resor och aktiviteter:

"Julmarknadsresa"

Lördag 28 november. Pris: 480 kr.

Vi avreser på morgonen mot Eskilstuna och julmarknaden på Rademachersmedjorna. Rademachersmedjorna från 1650-talet är Sveriges äldsta verkstadsområde där hantverket fortfarande hålls levande. Välkomna att besöka årets julmarknad med hantverk och knallar, rångrillning, utegångsfår, tillverkning av halmbockar m.m.

Vi äter lunch på Tingsgården i Gamla stan. Där finns också tid att ströva runt en stund, innan vi vänder åter mot Karlskoga.

I priset ingår: Bussresa, lunch med lättöl/läsk, sallad och kaffe med kaka.

Teaterresa

"Ladykillers" på Oscarsteatern

Lördag 13 februari. Pris: 1.400 kr

Avresa på morgonen den 13 februari mot Stockholm, där vi ska se "Ladykillers". Vi kommer att stanna för något att äta på vägen upp.

Ladykillers handlar om en förvirrad dam, som hyr ut ett rum åt ett gäng mindre lyckade banditer. De utger sig för att vara en respekterad stråkkvartett, men i själva verket har de en avancerad bankkupp i görningen. En stjärnspäckad ensemble,

snabba repliker och humorfyllt manus, gör detta till en hejdundrande rolig föreställning. Bland skådespelarna märks bl.a. Susanne Reuter, Jonas Karlsson och Johan Rheborg.

På hemvägen stannar vi för middag på Glashyttans Vårdshus och äter en tvårättersmiddag.

I priset ingår: Bussresa, teaterbiljett (det är en matinéföreställning) samt middag på hemvägen.

Påskresa med påskbord

Måndag 21 mars. Pris: 700 kr

Vi avreser på morgonen och stannar för kaffe på egen hand, där var och en köper det den vill ha. Klockan 12.00 intar vi vår påskbuffé på "Pelles Lusthus" i Nyköping.

I byggnaden finns det bl.a. ett handelsmuseum med handelsbod. Därefter besöker vi Anna-Stina Åbergs ateljé, där hon smider kyrksilver, skedar, bruksting m.m. Kanske vi också får lite tid på egen hand i Nyköping.

På hemvägen stannar vi för en kaffestund.

I priset ingår: Bussresa, påskbuffé och eftermiddagskaffe.

Lerbäckers teater: Kors i taket

Fredag 15 april. Pris kommer senare.

Denna vår spelar de en fars som heter "Kors i taket".

Som vanligt ingår bussresa, middag och biljett i priset, men eftersom jag inte har klart med buss, återkommer jag med priset i nästa Månadsnytt.

I maj blir det som vanligt en resa

"Ut i det blå"!

Återkommer med pris och datum i nästa Månadsnytt

Anmälan till resorna görs direkt till Marianne Cornelid, tel. 0586-505 98 eller 070-316 64 65.

Fria ord

Patientavgift

Läste precis att patientavgiften för akutbesök på akutmottagning ska höjas vid årsskiftet till 400 kr. Nu blir jag irriterad, för vi betalar trots allt sjukvården via våra skatter. Tänk om du åker in akut 1-3 ggr per månad och utanpå det så kanske du ligger kvar över natten eller ett par dygn, så blir det ohållbart för dem som har låga pensioner.

Det vore bättre om de gav pensionärer rabatt på sjukvård. Man kan ju räkna ut med en hand att pensionärer kommer att bli sjuka både en och flera gånger på grund av ålder och det finns faktiskt de som inte har pengar till övers.

Lågpensionärerna har ju oftast bara till mat, fasta räkningar och ev. mediciner. Ibland har de knappt tillräckligt med pengar till mat.

Nu börjar Landstinget gå för långt. De borde börja effektivisera sitt arbete istället, se till att det finns tillräckligt med personal och att de som sitter i toppen inte är alltför överbetalda.

Gunvor Andersson

Tolfta budet?

I realskolan fick man lära sig att det elfte budet lyder: Du skall icke dividera med noll.

I så fall kan också ett tolfte bud formuleras: **Du skall icke nappa på några erbjudanden som du får via telefon eller mejl.**

Telefon: Säg nej tack genast och lägg på luren. Du behöver inte vara artig, för du har ju inte bett dem att ringa.

Mejl: Klicka inte på någonting även om du är nyfiken. Ta bort mejlet genast.

Och framför allt: **Ingen ska få kontonummer eller kod av dig!**

Det enda gemensamma för alla dessa personer och företag är att de vill komma åt våra pengar.

Om ett erbjudande verkar för bra för att vara sant så är det antagligen inte sant.

Birgitta Hede

Månadsmöte

Tisdagen den 12 januari kl. 14.30
i Solbringens matsal.

Program:

Jerker Oskarsson spelar och sjunger för oss.

Kaffedrickning och sedvanlig samvaro.

Anmälan senast måndag den 11 januari
kl 11.30 till exp. tel. 302 40 eller e-post
spfkarlskoga@telia.com.

Välkomna till en trevlig eftermiddag!

Siv Kanon

Tänk på att gynna våra annonsörer!

De ger oss inkomster som bekostar
en stor del av Månadsnytt!

Vita Fjädern

Garn och presentartiklar samt massage

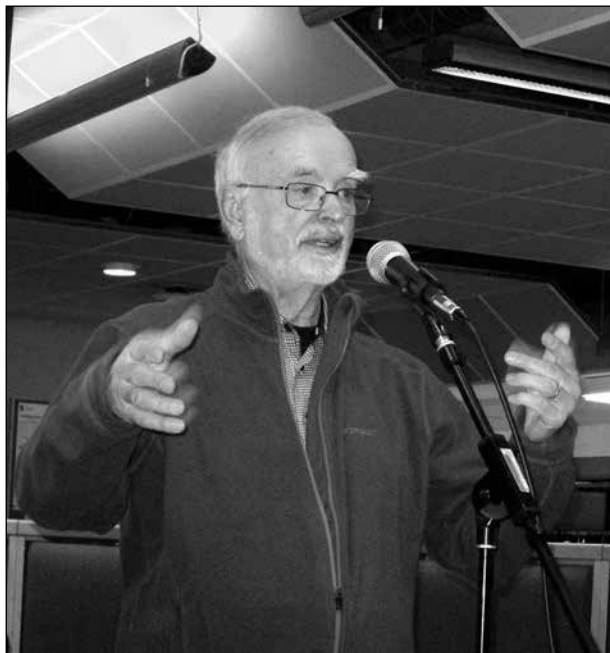
Bergsmansgatan 11, Karlskoga

Öppettider:

Mån-fre 12-18, Lör 10-14

Tel: 070-256 87 53

Barndomsminnen från apoteket i Bräcke

Lars Forsman är pensionerad språklärare som arbetat många år på Folkhögskolan i Karlskoga. När han var fem år kom han till den jämtländska byn Bräcke (från Sala) där hans pappa var apotekare. Lars hade så smått börjat skriva om sin uppväxt men det var först när hans syster fick reda på det som det blev på allvar. Hon uppmuntrade honom att fortsätta. Boken heter: *Barndomsminnen från apoteket i Bräcke*.

Familjen bestod av åtta personer som bodde ovanpå apoteket i Bräcke. Bräcke var en järnvägs-knut så hit kom många personer och en hel del

besökte apoteket. Där var ständigt liv och rörelse. Där var många anställda. En färgstark person som Lars berättade mycket om hette Signe Petterson men kallades *Tant Petter*. Lars fick vara med och bearbeta råvaror till vissa mediciner t.ex. tussilagorötter som användes till hostmedicin. Dessa skulle bl.a. plockas, torkas, mortlas och malas.

På förmiddagarna var mycket att göra på apoteket. Då skulle mediciner packas och skickas iväg. På sena eftermiddagen var det lugnare. Då kom folk för att umgås, dricka kaffe och vänta på kvällsbussen hem. Lars berättade många roliga episoder från apoteket. Magnecyl och albyl levererades i stora lådor för att sedan läggas i plåtburkar om 50 i varje. En man kom och klagade på att det minsann fattades en tablett och krävde att man skulle räkna antalet. Då bestämde man att lägga en extra tablett i några askar som förvarades på särskilt ställe. Efter några 51-askar lommade mannen surmulet iväg.

Lars berättade om många nyheter som kom under hans uppväxt. Kylskåp blev vanligt. Tidigare kom "ismannen" och levererade is för kylning. Elspis blev vanligt. När man skulle ringa fick man prata med en telefonist för att bli kopplad till önskat nummer. Det har jag förresten själv upplevt. Jag arbetade ett sommarlov med att vara telefonist på "Telegrafan" i Kungshamn. Det var inte självklart att snabbt lära sig alla telefonnummer när folk själv inte orkade kolla i telefonkatalogen.

Lars berättade att man inte hade TV. Istället spelade man olika sällskapsspel. Då umgicks man i familjen. Nu sitter var och en och trycker på sin egen "pad" utan att prata. Hans berättande väckte minnen till liv hos många av åhörarna och han fick mycket applåder för sitt kåserande.

*Text: Majken Lasson
Bilder: Lars Forsman*

Gunvor Andersson – ny medarbetare i Månadsnytt

Gunvor är född på Åland, flyttade till Sverige i treårsåldern och är uppväxt i Huddinge. Hon flyttade till Karlskoga 2012 för att bo nära sin äldste son med familj som bor här.

Gunvor har arbetat inom många områden. Hon har jobbat som vaktmästare, lagerarbetare, växeltelefonist, kallskänka och kioskiträde.

Hon trivs jättebra i Karlskoga där hon uppskattar naturen. Hon har alltid tyckt om att vistas i skog och mark. Även fiske gillar hon samt simning.

Vi hoppas att Gunvor skall gilla att arbeta med oss och hälsar henne välkommen!

Text och foto: Majken Lason

Vetgiriga veteraner

Tisdagen den 26 januari kl. 14.30
i Solbringens matsal.

Program:

Kerttu Queiroz:

Flyktingmottagning Den lokala processen

Kerttu är flyktingsamordnare i Karlskoga Kommun.

Hon berättar för oss om flyktingmottagningen, från ankomst till beviljad eller avslagen asyl.

Detta är ett aktuellt ämne och det har stor påverkan på vårt samhälle.

Kaffedrickning och sedvanlig samvaro.

Anmälan till exp. tel. 302 40 eller e-post spfkarlskoga@telia.com. Senast måndag den 25 januari kl. 11.30.

Välkomna till ett intressant och lärorikt föredrag.

*Gunnel Ringman
Sten-Åke Bengtsson*

Öppettider:

Måndag	9-18
Tisdag	9-19
Onsdag	9-18
Torsdag	9-18
Fredag	9-16

 ASSA Saxar

Ring 0586-583 74

Rörläggarvägen 13, 691 43 Karlskoga

Pensionärs- rabatt

Måndag-fredag
9-12

Butiken med mode och inredning - **allt** under samma tak!

Kläder för medvetna kvinnor i farten!

**Larssons
HOUSE**
mode och inredning

**TUFFA, läckra,
UNDERBARA**

För tips & inspiration
www.larssonshouse.com

Sandviksvägen 10, 691 52 Karlskoga • 0586-403 77

Karlskogas affärsutbud i ett perspektiv

Västra delen av torget i början av 1940-talet. EPA-huset under uppförande.

Undertecknad har tillsammans med goda vänner och tidigare affärskollegor ibland anledning att prata om affärslivet, hur det var förr och hur det är nu och då kommer vi ofta fram till intressanta jämförelser.

Många av förändringarna har naturligtvis skett tack vare, eller på grund av den s.k. utvecklingen. Nya produkter kommer stadigt fram liksom nya företag med nya affärsidéer och då får kanske de gamla och etablerade stryka på foten. Men på en del områden kan man konstatera att allt inte blivit till det bättre. I varje fall inte när det gäller service och tillgänglighet.

För att bara ta några exempel från min egen bakgrund fanns det i Karlskoga inte mindre än sju fotoaffärer i kombination med fotografer. Den äldsta och etablerade var Pontus Andersson med sin ateljé och fotoaffär, den senare förestods av Sigurd Schönning vid Torget. Schönning öppnade sedan eget och fotografen Jonsson drev länge en egen ateljé. Etablerad var också fotografen Ragnar Tillander. Sedan var det Falks foto i Ekmansbacken, Lövgrens foto vid Kungsvägen, Alba-foto på Skrantahöjdstorget och K-center.

Den senare blev sedan Expert. Jan Gillbergs foto bakom Stadshotellet och sedan kom ytterligare en Expertbutik på Torget.

I dag finns det två fotografer. Fotografen Saxin på Loviselundsvägen i samma hus som Ragnar Tillanders tidigare fanns och fotografen Oscarsson på Anders Ersgatan. När det gäller fotografering har naturligtvis de nya elektroniska kamerorna och mobiltelefonerna gjort att fotografering blivit mycket enklare och mer lättillgänglig.

Det finns andra exempel på förändringar.

Från 1960-talet och framåt fanns det sju urmakare. De var Nilsson o Söner vid Torget, Sundqvist Ur först på Skranta sedan på Ekeby, Härdigs Ur på Kungsvägen, Harald Kinells Ur på Hotellgatan, Kjells Ur på Skrågatan, Harry Andersson Ur på Torget (Krickes klocka), Erixon & Carlsson Ur, först på Värmlandsvägen sedan på Torget. I dag finns det två urmakare! Ali Hamahkhan övertog Erixons Ur på Torget och Thomas Johansson är verksam på Hotellgatan. Här har naturligtvis den nya typen av klockor och ett förändrat service-

beroende bidragit till att de även säljs på andra ställen.

Även inom andra områden har det skett förändringar. En del har väl skett på bekostnad av tillgängligheten. Ett exempel är dagligvaruhandeln. Bara på ett litet område på Boängsvägen och strax intill fanns det inte mindre än tre små affärer. På Skrantatorget fanns två butiker. Glanséns livs och Konsum. Nu är det bara Konsums butik kvar och den ska visst stängas. I Stråningstorps centrum fanns två, ICA och Konsum. Båda är nu borta. Det finns fler exempel. Snart är det bara stora etableringar som Maxi och några Coopbutiker som drar till sig kunderna med allt större sortiment.

Lokaltidningsredaktionerna var tidigare fyra. Nya Wermlands-Tidningen hade egen redaktion på Hotellgatan och Nerikes Allehanda på Bergsmansgatan och Karlskoga-Kuriren i Folkets hus. Kuriren köptes sedan upp av NWT-koncernen som nu samkör Karlskoga Tidning och Karlskoga-Kuriren på Anders Ersgatan. Men papperstidningarna har nu känning av att man även kan läsa nyheter m.m. på läsplattor och i mobiltelefoner och minskar därför på sina kostnader för både personal och lokalytor.

Mer och mer ska också centraliseras till huvudkontor och till Örebro försvann t.ex. Karlskoga Tingsrätt. När det gällde det polisära så skulle det under flera år finnas en polis per tusen invånare. Det innebar att man hade tio poliser

stationerade i Degerfors med 10.000 invånare. En egen fint utrustad station finns fortfarande kvar men i dag är nästan alla poliser stationerade i Karlskoga och de åker bara till Degerfors när man behöver prata väl med ortens busar.

Arrestanterna från både Degerfors och Karlskoga eskorteras till polishögkvarteret i Örebro! Hur det nu blir med den nya centrala polisorganisationen är svårt att säga.

Men det finns också branscher som klarat sig bra och till och med utvecklats. Ta t.ex. antalet näringsställen och kaféer. Utefter hela Västra Torggatan finns i dag bara matställen och antalet pizzerior lär väl pendla omkring 17. Apoteken får vi inte glömma. I många år fick vi klara oss med två, nu har vi sex stycken! Kan det bero på Karlskogas åldrande befolkning och vårt behov av piller eller är det den fria konkurrensen?

Bankerna står sig också bra, även om de nu inte sysslar med, eller tillhandahåller kontanter längre. Tandläkare, frisörer, fastighetsmäklare, trafikskolor och begravningsentreprenörer klarar sig tydligen också hyggligt bra.

Det går ju bra att släpa sig fram bara man kan följa med i utvecklingen. Men ibland får vi gamla ta yngre generationer till hjälp med den nya tekniken. Ett villkor är också tillgång till färdmedel så att man vid behov kan förflytta sig och även komplettera utbudet och tjänsterna på annan ort.

Bengt Aldén

Så här ser västra delen av torget ut i dag.

Äta bör man . . . och gärna tillsammans!

Torsdagen 21 januari träffas vi omkring kl 13 på /Nya/ **Pärлтuppen** (Källmossvägen 5, f.d. Brickegårdsverkstaden).

Dagens rätt (2 att välja på) kostar **90 kr**, vilket inkluderar sallad, smör, bröd, dryck & kaffe. (Se aktuell matsedel på www.parltuppen.com).

Buss nr 2 passerar restaurangen två gånger i timmen, hållplats Brickegårdsverkstaden.

För att kunna boka bord vill vi gärna få en anmälan (ej bindande) till exp. tel 302 40 eller e-post spfkarlskoga@telia.com senast **tisdag 19 januari**. Meddela om du vill åka med i en bil eller har plats för passagerare i din bil.

Ingalill Ericson och Ulla Forsling

I dag (17 november) var vi 22 nöjda lunchgäster som åt vällagad mat och stor salladsbuffé i pratvänlig och fräsch miljö på restaurang HUGO i Baggängen.

Vid årets sju luncher har vi serverats sammanlagt 174 portioner. Roligt med så god uppslutning tycker vi och önskar både tidigare och kommande gäster en skön julhelg och ett gott nytt år. Vi ses i januari!

Ulla och Ingalill

Ta ut glädje i förskott!

Det enda som kan hända är
att du varit glad i onödan.

Månadsnytt och brevduvorna

Vi var nyligen på en träff för KPR-ledamöter som leddes av Börje Gustafsson. Han berättade då att han varit på förbundskansliet i Stockholm och där sett det fina Månadsnytt från Karlskoga och inget som liknade det. En ledamot från Askersund undrade då hur vi kunde distribuera det. Genom en mängd brevduvor blev vårt svar. Det är roligt att uppmärksammas.

Grattis och ett stort tack till redaktionen och alla brevduvor.

*Britt-Marie Danielsson
Jan-Olof Forsling*

Ändrat manusstopp

Datum för manusstopp har tidigare angetts till 10 dagar före utdelning, en tisdag.

Detta var avsett som en sista dag att användas i nödfall.

10 dagar låter mycket men det är en lång process med bl.a. layout, korrekturläsning, tryckning och distribution.

Eftersom de som lämnar bidrag ibland rutinmässigt kommer i sista minuten eller t.o.m. efter, så måste vi tidigarelägga manusstoppet till 2 veckor före utdelning.

Någon dispens ges inte.

Intresseförfrågan data fortsättningskurs

Om det finns ett intresse planerar vi att starta en kurs för dig som vill få fördjupade datorkunskaper.

Kursen kommer att omfatta bl.a. det här:

- Rensa bort onödiga filer och program
- Installera nya program
- Grundinställningar i datorn
- Skapa texter för dokument, inbjudningar, protokoll mm.

Anmäl ditt intresse till SPF expeditionen e-post spfkarlskoga@telia.com.

Ange även önskemål om vad du vill att kursen skall omfatta.

Välkommen.

Styrelsen

? Gåtfullt ?

av Birgitta Hede

Den här gången ska svaren bli värmländska ortsnamn. Det kan vara stora eller små orter, men vi kan väl vårt landskap.

1. Färsk fäbod
2. Trekantigt klyvverktyg
3. Vattendrag + spikverktyg
4. Nalles ide
5. Tygsort + litet vattendrag
6. Asaguds hussamling.
7. Träd + domsområde.
8. Produkt
9. Stoj i H₂O

Svar i nästa nummer.

Svar på gåtorna i oktobernumret:

1. Gör den som haltar **Gorilla**
2. Ser den verksamme till att något blir **Hjort**
3. Vill den som skaffar glasögon **Sebra**
4. Facklig sammanslutning **Lo**
5. Gör en svensk? **Tiger**
6. Moderat röstning **Blåval**
7. Dumheter! **Larv**

Redaktionen och styrelsen
önskar alla medlemmar

*God Jul och
Gott Nytt År!*

Bengt Aldén förser oss med material med jämna mellanrum. Han har skickat oss den här tänkvärda dikten.

Barfotabarn hela livet

*Ferlin såg ett barn på handlarns trapp
ett barfotabarn i livet
som tappat sitt ord och sin papperslapp
och grät så övergivet.*

*Nu är barfotabarnet gammalt och trött
efter allt det har gjort i livet
med rollatorn som länge har rullat och stött
står det nu vid en bankautomat – precis lika
övergivet.*

*Vad var det för kod, vilken siffra kom först,
var den lägst eller högst?
Skynda på! Att fler vill ha pengar är givet.
Stig åt sidan du barfotabarn i livet!*

Av **Allan Sundqvist**. Fritt efter **Ferlins** dikt **Du har tappat ditt ord** ur diktsamlingen **Barfotabarn** (1933).

För den som inte känner till originalet av Ferlin publicerar vi även detta:

*Du har tappat ditt ord och din papperslapp,
du barfotabarn i livet.
Så sitter du åter på handlarns trapp
och gråter så övergivet.*

*Vad var det för ord – var det långt eller kort,
var det väl eller illa skrivet?
Tänk efter nu – förrn vi föser dig bort,
du barfotabarn i livet.*

Tjeckien

SPF Örebrodistriktet inbjuder till stora Tjeckienresan **29 april – 5 maj**.

Resan går med flyg från Arlanda till Prag. Till och från Arlanda är det anslutningsbuss.

Om du är intresserad av mer information: Kontakta Örebrodistriktets expedition tel. 019-611 30 55, telefontid är måndag – torsdag kl 10.00-12.00.

Eller mejla till info@spforebrodistriktet.se

Några julnötter att knäcka

(eller: Låt dig inte knäckas av språkligt förtryck)

Nötter av alla slag är goda och nyttiga. Den här sorten är dessutom helt kalorifri och utgör ingen allergirisk. Ett antal **mycket välkända ordspråk och talesätt** har förvandlats till värsta sortens kanslispenska. (Redaktören har hittat på de egendomliga formuleringarna alldeles själv.)

Vilka är ordspråken?

1. När man med stämband, tunga och läppar frambringar ljud som åsyftar naturväsen besläktade med skogsrå, jättar eller annat oknytt, så föreligger en stor risk för att de befinner sig omedelbart innanför bostadens ytterdörr.
2. Individer som är av mindre format, antingen kroppsligt eller beträffande hjärnkapaciteten, har en tydlig benägenhet att göra uttalanden som till nära 100 % överensstämmer med verkligheten.
3. När en frukt av arten *malus domestica* utsätts för planeten Tellus gravitation visar den ofta en tendens att lokaliseras inom ett mycket begränsat avstånd från den växt med förvedad stam där den har sitt ursprung.
4. Att frambringa språkljud med hjälp av vissa organ kan liknas vid det metalliska grundämnet argentum med atomnummer 47, att undvika detsamma är å andra sidan betydligt mer i överensstämmelse med det betydligt tyngre nummer 79.
5. Om en syssla kan utföras under innevarande dygn bör densamma inte utsättas för prokrastinering till påföljande 24-timmarsperiod.
6. När nederbörd faller i form av vätska med hög viskositet av en typ som ofta förknippas med uppfödning av mindre mänskliga varelser, kan man med hög sannolikhet anta att en obemedlad individ saknar verktyg för intagande av densamma.
7. Skador på huden av mindre format ska i likhet med de personer i bekantskapskretsen som saknar tillgångar inte behandlas på ett nedlåtande eller ringaktande sätt.
8. Det är inte lämpligt att mot ersättning överlåta den hårbeklädda huden av ett exemplar av familjen Ursidae innan sagda exemplar har tagits av daga medelst eldvapen.
9. Den vätska som cirkulerar i ådrorna och pumpas runt av det muskulära organet cor har påvisats inneha högre viskositet än den färglösa vätska som ofta faller från himlen i riklig mängd.
10. Om en visuellt handikappad individ försöker bistå en annan individ med samma funktionsnedsättning när det gäller att orientera sig, kommer slutresultatet att bli detsamma för båda: de kommer tillsammans att befinna sig i en fördjupning eller krater i marken.
11. På exakt samma sätt man använder de organ som frambringar språkljud i ett större trädbevuxet område kommer man att erhålla feedback i form av eko.

OBS! Om du tycker att gåtorna är svåra att förstå, kom då ihåg att ett av huvudsyftena med ett tillkrånglat och byråkratiskt språk (s.k. kanslispenska) är att vi vanliga enkla medborgare ska känna hur dumma och okunniga vi är.

Men det gäller inte för oss som läser Månadsnytt, eller hur? Svar i nästa nummer.